

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 150/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **FIBERCON, s.r.o.**, SNP 16, Sabinov, zastúpenej JUDr. Ivanom Jurčišinom, Severná 16/A, Prešov, proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 21Cb/77/2013 zo 7. októbra 2021, rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Cob/77/2022 z 20. decembra 2022 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/27/2023 z 26. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav

1. Ústavnému súdu bola 11. septembra 2024 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky, v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým uznesením najvyššieho súdu v spojení s rozhodnutiami okresného a krajského súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka požaduje zrušenie napadnutých rozhodnutí, vrátenie veci najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania.

2. Žalobca ██████████ – ELSTA (ďalej len „žalobca“) žalobou z 13. mája 2013 žiadal, aby súd uložil povinnosť sťažovateľke ako žalovanej zaplatiť mu 18 673,80 eur s príslušenstvom. Tvrdil, že medzi ním ako zhotoviteľom a sťažovateľkou ako objednávateľkou bola uzatvorená zmluva o dielo podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka, podľa ktorej sa žalobca zaviazal pre sťažovateľku zhotoviť dielo (zhotovenie optických rozvodov) a sťažovateľka sa zaviazala zaplatiť dohodnutú cenu diela.

3. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobe vyhovel a zaviazal sťažovateľku na zaplatenie 18 405,10 eur s príslušenstvom. Súd vychádzal z toho, že medzi sťažovateľkou a žalobcom bola

uzatvorená ústna zmluva o dielo. Na pôvodne dohodnuté stavebné práce ale žalobcovi nevznikol nárok vo fakturovanej výške, ale len za cenu obvyklú, ktorá bola ustálená znalcom vo výške 14 545,60 eur. Cenu prác vykonaných nad rámec pôvodnej dohody sporové strany ustálili na základe zhodných tvrdení na sumu 3 859,50 eur. Podľa okresného súdu teda žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie 18 405,10 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Ako nedôvodnú vyhodnotil námietku sťažovateľky, že nie je právnym nástupcom pôvodného investora (NETSAT, s.r.o.), a poukázal na list sťažovateľky z 20. októbra 2011 zaslaný žalobcovi, kde sa uvádza, že „... *vážime si, že ste pre našu spoločnosť pracovali*“, čo samo osebe odôvodňuje existenciu ústnej zmluvy o dielo, a to aj medzi stranami sporu. Zároveň samotný štatutárny zástupca sťažovateľky mal vo svojej výpovedi uviesť, že „... *po tom, čo došlo k zmene, bola vytvorená firma FIBERCON a tak sme už chceli, aby sa fakturovalo na tú firmu...*“, a zároveň potvrdil, že sú ochotní odplatu za skutočne vykonané práce zaplatiť, čo potvrdil aj svedok [REDAKOVANÉ]. Sporný rozsah vykonaných prác bol rovnako určený znalcom.

4. O podanom odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil okrem výroku o čiastočnom zamietnutí žaloby. Odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny a v podrobnostiach poukázal na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie. Podľa odvolacieho súdu bolo preukázané, že medzi žalobcom a spoločnosťou NETSAT, s.r.o., bola dojednaná zmluva o dielo, pričom do tohto právneho vzťahu následne vstúpila sťažovateľka, ktorá prostredníctvom konateľa pokračovala v právnom vzťahu so žalobcom týkajúcom sa dodávky diela a požiadala o fakturáciu na sťažovateľku, čo vyplynulo okrem iného z vyjadrenia samotného konateľa na pojednávaní. Nebolo preto možné vyhovieť námietke sťažovateľky, že neexistuje dohoda medzi spoločnosťou NETSAT, s.r.o., týkajúca sa právneho nástupníctva, čo okrem iného vyvracia aj personálne prepojenie spoločnosti NETSAT, s.r.o., a sťažovateľky s osobou [REDAKOVANÉ]. Odvolací súd neakceptoval ani námietky týkajúce sa rozsahu vykonaných práv s poukazom na vykonanie znaleckého dokazovania. Právne významná podľa krajského súdu nebola skutočnosť, že nedošlo k protokolárnemu odovzdaniu diela, pretože bolo nesporné, že strany si dohodli postupné odovzdanie diela aj postupnú fakturáciu (aj s poukazom na to, že sťažovateľka časť sumy týmto spôsobom aj uhradila).

5. Proti odvolaciemu rozsudku podala sťažovateľka dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keď namietala, že na jednej strane sa krajský súd stotožnil so skutkovým stavom zisteným okresným súdom, na strane druhej ale skonštatoval iný skutkový záver, a to vo vzťahu k tomu, kto a s kým uzatvoril zmluvu o dielo. Ak sa chcel odvolací súd odchýliť od skutkového zistenia, ktoré vykonal okresný súd, mal nariadiť pojednávanie, čo neurobil. Ďalej tiež namietala nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ktorý právne neodôvodnil údajné postúpenie práv a povinností zo zmluvy o dielo na sťažovateľku. Napokon súdy podľa sťažovateľky neposudzovali, či uzavretá zmluva o dielo mala podstatné náležitosti podľa § 536 ods. 1 Obchodného zákonníka.

6. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol. Uviedol, že už z odôvodnenia prvostupňového rozsudku implicitne vyplýva záver, ktorý uviedol aj odvolací súd. Už súd prvej inštancie reagoval na námietku sťažovateľky, že nie je právnym nástupcom spoločnosti NETSAT, s.r.o. Sťažovateľka sama v podanom odvolaní poukazovala na to, že neexistuje dohoda medzi spoločnosťou NETSAT, s.r.o., a sťažovateľkou o prechode práv

a povinností, pričom odvolací súd uvedené posúdil ako odvoláciu námietku a dal sťažovateľke na ňu odpoveď. Práve táto spočíva podľa najvyššieho súdu v sťažovateľkou tvrdenom odlišnom skutkovom závere odvolacieho súdu, pričom v skutočnosti ide len o reakciu na odvolacie námietky sťažovateľky. Vo vzťahu k námietkam sťažovateľky týkajúcim sa nedostatočného odôvodnenia pasívnej legitímácie a nedostatočného odôvodnenia platnosti zmluvy najvyšší súd uviedol, že túto argumentáciu sťažovateľka neuviedla už v priebehu odvolacieho konania, a preto sa k nej odvolací súd nemohol vyjadriť a najvyšší súd ju nemohol preskúmať.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie za arbitrárne, neodôvodnené a nezákonné. Najvyšší súd sa podľa nej nevysporiadal s dôvodmi dovolania – najmä s jej argumentáciou, ako odvolací súd dospel k odlišným skutkovým zisteniam bez vykonaného dokazovania, že nedostatočne skúmal dostatok pasívnej legitímácie na strane sťažovateľky, pričom uviedol závery, ku ktorým sťažovateľka nemala možnosť vyjadriť sa, čím porušil zákaz prekvapivého rozhodnutia.

8. Odvolací súd oproti záverom súdu prvej inštancie, ktorý odvodil pasívnu legitímáciu sťažovateľky z jej priameho zmluvného záväzku so žalobcom, odvodil pasívnu legitímáciu sťažovateľky od nového záväzkového právneho vzťahu so žalobcom, a to zmeny v osobe objednávateľa diela. Nevykonal však právne posúdenie, necitoval žiadnu hmotnoprávnu normu a tento svoj záver neodôvodnil. Odvolací súd tiež neposúdil, či mala zmluva o dielo dohodnuté podstatné náležitosti – najmä predmet zmluvy, teda rozsah vykonaných práv.

9. Najvyšší súd podľa sťažovateľky dovolanie odmietol až formalisticky a zároveň arbitrárne, keď nesprávne právne posúdil porušenie odvolacieho súdu, ktoré obhajoval domnienkami a indíciami. Personálne prepojenie medzi spoločnosťami ešte nemôže preukazovať prechod práv a povinností na sťažovateľku. V obchodnoprávnom vzťahu sa totiž vyžaduje, aby bol prítomný súhlas zmluvných strán – teda zhotoviteľa, pôvodného objednávateľa a nového objednávateľa. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky týkajúcej sa porušenia jej práva procesnej subjektivity podľa § 420 písm. b) CSP najvyšší súd túto vyhodnotil ako nedôvodnú s poukazom na to, že uvedené mohla sťažovateľka namietat' už v podanom odvolaní, čo neurobila. Podľa sťažovateľky tak však mali súdy urobiť *ex offo*.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky rozsudkom okresného a krajského súdu:

10. Pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza ústavný súd zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, ako aj legislatívnej

konštrukcie § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, I. ÚS 480/2013), podľa ktorého je ústavná sťažnosť neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

11. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu disponovala sťažovateľka opravným prostriedkom – odvolaním, ktoré aj využila. Príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu práv sťažovateľky bol teda v tomto prípade krajský súd v konaní o podanom odvolaní sťažovateľky. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky preto ústavný súd v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

12. S poukazom na už popísaný princíp subsidiarity ústavný súd odmietol aj tú časť ústavnej sťažnosti sťažovateľky, v ktorej namieta porušenie svojich práv rozsudkom krajského súdu. Vo vzťahu k rozsudku odvolacieho súdu totiž disponovala opravným prostriedkom – dovolaním, ktorý rovnako využila. Príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu práv sťažovateľky bol teda v tomto prípade najvyšší súd v konaní o jej podanom dovolaní. V tejto časti bola preto ústavná sťažnosť odmietnutá pre neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky uznesením najvyššieho súdu:

13. Ústavný súd po posúdení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z pohľadu ústavnej konformity nemohol nič vytknúť. Podľa ústavného súdu sa totiž logicky, právne správne a aj dostatočným spôsobom vysporiadal s podstatnou argumentáciou sťažovateľky, ktorá miestami pôsobí až formalisticky, avšak zjavne bez skutkového základu. Niekedy je pritom pre prehľadnosť a zrozumiteľnosť rozhodnutia menej v skutočnosti viac.

14. Súdny po vykonanom dokazovaní ustálili, že bola uzatvorená ústna zmluva o dielo. Sťažovateľka v podstatnej časti svojich podaní tvrdila a namietala, že nie je zrejmé to, ako súdy vyhodnotili, kto ju vlastne uzatvoril – či to bola sťažovateľka alebo spoločnosť NETSAT, s.r.o. V istej miere k drobným rozporom prispel okresný súd, ktorý v rámci svojich záverov k zistenému skutkovému stavu poukazoval na to, že zmluva mala byť uzatvorená medzi sťažovateľkou a žalobcom (napr. bod 13 napadnutého rozsudku okresného súdu). Ako však najvyšší súd (správne) poukázal, tu sa posúdenie okresného súdu neskončilo a je zrejmé, že v rámci posúdenia prihliadal na to, že od počiatočného začatia výkonu práv došlo k zmene v osobe objednávateľa, keď v bode 29 reaguje na námietku sťažovateľky, že nie je právnym nástupcom pôvodného investora. Okresný súd poukázal pritom na vyjadrenie konateľa sťažovateľky v rámci jeho výsluchu na pojednávaní a tiež na komunikáciu medzi sťažovateľkou a žalobcom. Je pravda, že odôvodnenie mohlo byť precíznejšie, avšak nič to nemení na tom, že bol a je každému zrejмый (skutkový aj právny) záver okresného súdu, že sťažovateľka je správne v pozícii žalovanej, pretože na ňu prešli práva a povinnosti jej právneho predchodcu – spoločnosti NETSAT, s.r.o. Nebolo preto možné vyhodnotiť ako arbitrárny záver najvyššieho súdu o nedôvodnosti tejto námietky sťažovateľky. Najvyšší súd, naopak, veľmi pekne poukázal na paradoxnosť argumentácie sťažovateľky (body 22

až 25 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu) – tá totiž na jednej strane tvrdí, že z rozsudku okresného súdu vyplýva záver, že zmluvu uzatvorila sťažovateľka so žalobcom a až krajský súd urobil iný skutkový záver – že sťažovateľka je len právnym nástupcom. Napriek tomu však podstatou jej odvolacích námietok bolo popieranie právneho nástupníctva, čo len preukazuje to, čo už ústavný súd konštatoval – že jej bolo jasné právne posúdenie okresného súdu, ktorý v skutočnosti dospel k rovnakému záveru ako krajský súd, a síce, že pôvodne zmluvu o dielo uzatvorila spoločnosť NETSAT, s.r.o., a následne na základe dohody prešli práva a povinnosti z tejto zmluvy na sťažovateľku.

15. Ďalšie námietky sťažovateľky najvyšší súd odmietol s poukazom na to, že ich neuplatnila v odvolacom konaní. Išlo o námietku týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia pasívnej legitímácie sťažovateľky, ako aj nedostatočného odôvodnenia platnosti zmluvy o dielo (s ohľadom na náležitosti). Ani tento záver najvyššieho súdu nie je arbitrárny, keď ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľka podala odvolanie podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP (pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) a podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP (pretože rozhodnutie súdu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci). Sťažovateľka teda v podanom odvolaní namietala skutkové zistenia okresného súdu a vo vzťahu k právnemu posúdeniu nenamietala jeho absenciu, iba jeho nesprávnosť.

16. Navyše, námietku sťažovateľky, že nikde nebolo uvedené dôkladné právne posúdenie týkajúce sa splnenia podmienok právneho nástupníctva – a to súhlas zhotoviteľa, pôvodného objednávateľa a nového objednávateľa, vníma ústavný súd ako formalistickú a v istej miere aj ako špekulatívnu. Súhlas zhotoviteľa bol totiž zrejмый (napokon nikdy netvrdil opak a nedostatok súhlasu na jeho strane by mohol namietat jedine on, nie sťažovateľka) a rovnako zrejмый bol súhlas pôvodného aj nového objednávateľa, čo bolo preukázané vyjadrením konateľa sťažovateľky a logicky správne tiež personálnym prepojením medzi spoločnosťami, keď [REDACTED] je konateľom a spoločníkom spoločnosti NETSAT, s.r.o., a zároveň spoločníkom a konateľom sťažovateľky. Spochybňovať súhlas sťažovateľky s postúpením práv a povinností od spoločnosti NETSAT, s.r.o., z tohto pohľadu nie je na mieste.

17. Najvyšší súd sa podľa ústavného súdu zrozumiteľným spôsobom a veci primerane dôsledným odôvodnením vysporiadal s dovolaním sťažovateľky, preto ústavný súd nevzhliadol dôvod na vyslovenie ústavnej nekonformity napadnutého uznesenia a vyslovenie porušenia práv sťažovateľky uvedených v ústavnej sťažnosti. S ohľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu ako zjavne neopodstatnenú odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2026

Peter Molnár
predseda senátu